

DIREKTORATET
FOR BYGGKVALITET

Veiledning om tekniske krav til byggverk

§ 15-13. Rulletrapp og rullende fortau

§ 15-13. Rulletrapp og rullende fortau

- (1) Den sikkerhetsmessige utformingen av rulletrapper og rullende fortau skal være i henhold til direktiv 2006/42/EF (maskindirektivet).
- (2) På gulvet foran påstigning til rullende fortau og rulletrapp skal det være et taktilt farefelt som er tilstrekkelig synlig. På gulvet etter avstigningsfeltet til rullende fortau og rulletrapp skal det være et taktilt oppmerksomhetsfelt som er tilstrekkelig synlig.
- (3) Dersom rulletrapper og rullende fortau plasseres i åpne areal slik at fallhøyden fra innretningens balustrade overstiger 3,0 m, skal det monteres en egnet fallsikring.
- (4) Rulletrapper og rullende fortau skal ikke utsettes for temperatur og miljø som kan skape driftsproblemer eller vanskeliggjøre vedlikehold.

Veiledning

Til bestemmelsen

Direktivet oppstiller generelle helse- og sikkerhetskrav som må oppfylles for at rulletrapper og rullende fortau skal kunne omsettes i EU/EØS-området. I gjeldende norsk regelverk er kravene til helse og sikkerhet for rulletrapper og rullende fortau tatt inn i forskrift 17. desember 2013 nr. 1579 om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK).

I tillegg stiller byggteknisk forskrift enkelte byggtekniske krav for at rulletrapper og rullende fortau skal kunne installeres i norske byggverk. Løfteinnretningen er en integrert del av byggverket og avhengig av bygningsteknisk prosjektering og utførelse.

For rulletrapper og rullende fortau finnes det standarder som angir tekniske krav både med hensyn til utforming og sikkerhet. Grunnleggende krav til helse og sikkerhet i maskindirektivet kan oppfylles ved installering av rulletrapp eller rullende fortau etter NS-EN 115-1:2008+A1:2010 med tilhørende nasjonale tillegg.

Til første ledd

Veiledning

Arealet ved endestasjon for rulletrapp og rullende fortau skal være utformet slik at personer fritt kan bevege seg bort fra området. Rulletrapper og rullende fortau kan i midlertidig utstyres med fysiske hindre som stanser uønsket bruk. Det er en fordel å utstyre atkomstområde foran rulletrapper og rullende fortau med sperre for å hindre uønsket bruk. Rulletrapper er ikke ment for rullestolbrukere og transport av barnevogn mv. Det er også en fordel at disse sperrene markeres med en kontrastfarge for å redusere faren for kollisjon.

Fremstikkende bygningskonstruksjoner må ikke medføre fare for brukere.

Krav til skilting

1. Det må være skilting som angir riktig bruk av installasjonen.
2. Beskrivelse om merking og anvisninger står beskrevet i NS-EN 115-1:2008+A1:2010 og NS 11001.
3. Ved installasjon av rulletrapp og rullende fortau skal det monteres tydelig henvisning til egnet løfteinnretning for personer med funksjonsnedsettelse og personer med barnevogn eller tralle. En slik innretning bør plasseres i umiddelbar nærhet til installasjonen, jf. §§ 12-1 og 12-3.

Til annet ledd

Veiledning

Rulletrapp og rullende fortau med tilhørende arealer for av- og påstigning skal være utformet og innrettet slik at det ivaretar forsvarlig sikkerhet for å hindre personskaade ved tilsiktet bruk.

Preaksepterte ytelser

1. Luminanskontrasten til farefeltet må være på 0,8 i forhold til bakgrunnsfargen.
2. Luminanskontrasten til oppmerksomhetsfeltet må være på 0,4 i forhold til bakgrunnsfargen.

3. Farefeltet og oppmerksomhetsfeltet må ha en lengde på 0,6 m.
4. Farefeltet og oppmerksomhetsfeltet må ha en bredde tilsvarende installasjonens bredde.
5. Farefelt og oppmerksomhetsfelt må tydelig vise stopp- og startområde for å unngå at brukerne snubler eller faller.
6. Rulletrapper som er beregnet for å skifte retning må ha en luminanskontrast på oppmerksomhetsfelt og farefelt på 0,8 i forhold til bakgrunnsfargen.

Til tredje ledd

Veiledning

Bestemmelsen har stor betydning for sikkerheten til brukerne og anbefales derfor anvendt også på eksisterende rulletrapper og rullende fortau.

Til fjerde ledd

Preakseptert ytelse

1. Installasjonen må være konstruert for de klima- og miljøpåvirkninger som kan forventes.

Henvisninger

- NS-EN 115-1: Sikkerhet for rulletrapper og rullende fortau - Utførelse og installasjon
- NS-EN 115-2: Regler for oppradering av sikkerheten på eksisterende rulletrapper og rullende fortau
- NS 11001-1: Universell utforming av byggverk - Del 1: Arbeids- og publikumsbygninger - del 2: Boliger
- CEN/TS 15209:2008 (E) og ISO 23599:2012 (E)
- Utvalg av referansestandarder fra Standard Norge
- Anvisninger i Byggforskserien fra SINTEF Byggforsk

Endringshistorikk

01.01.12 Til syvende og niende ledd: Endret veiledningsteksten som følge av forskriftsendringer. 01.04.14 Til første ledd: Tilpasning av løfteplattform I henhold til informativt vedlegg B I NS-EN 81-41. Til syvende ledd: Presisert lysstyrke. 01.07.15 Veiledningstekst fjernet pga. endringer i forskriften. 01.10.15 Veiledningstekst lagt inn.